

SKOG MILJØ

Naturen er åpen 24/7

Besøk hos juletreprodusent
Kullbrenning på gamlemåten
Romjulstips

12

20

Kommentar: Koronaens påvirkning.....	4
Landsmøte i koronaformat.....	8
Line Henriette Holten ny styreleder i DnS.....	9
Skogselskapets ansatte på samling	10
Kunsten å dyrke vakre juletrær.....	12
Kullmile i Holt	14
«Frendar feirar skog».....	15
Rekrutteringsskogdager som tradisjon?	16
Skogselskapet vil gi flere sommerjobb i skogen.....	18
Tips til romjulistur i skogen.....	20
Smånytt	22
Nye i Skogselskapet	25
Nytt og gammelt	26
Skog & Miljø-bildet	27

16

SKOG MILJØ

Utgiver: Det norske Skogselskap
Wergelandsv. 23B, 0167 Oslo
Telefon: 23 36 58 50
E-post: info@skogselskapet.no
Bankgiro: 7001 05 21198
ISSN 0803-3943
Redaktør: Astri Kløvstad
astri.klovstad@norsk-skogbruk.no
Grafisk produksjon: Line Dahle/Å jour design
Trykk: Polinor, www.polinor.no

Annonsepriser (ekskl. mva.):
1/1 side kr 6 000
1/2 side kr 3 500
1/4 side kr 2 000
1/8 side kr 1 000
Frist neste nummer: 15. mars 2021
Forside: Skoleskogdagene går sin gang i det ganske land. Denne ble avholdt i Trøndelag. Foto: Odd Magne Storflor, Hegra skogeierlag

Styret Det norske Skogselskap
Leder: Line Henriette Holten
Nestleder: Lars Henrik Sundby (Skogselskapet i Oslo og Akershus)
Styremedlemmer: Simen Gjølsvåg (NIBIO), Anders Hals (Skogselskapet i Buskerud og Telemark), Terje Kolstad (Skogselskapet i Møre og Romsdal), Tonje Refseth (Norsk Friluftsliv), Rannveig Kristiansen, (Skogselskapet i Trøndelag, ansattrepresentant)

Det norske Skogselskap er en ideell organisasjon med ca. 8 000 medlemmer fordelt på totalt 16 fylkesskogselskap. Vår visjon er at alle mennesker skal oppleve skog som en verdifull kilde til livskvalitet. Siden 1898 har selskapet utviklet seg fra i starten å sørge for helt nødvendig skogreisning til nå å jobbe med bevisstgjøring rundt skogens viktige rolle i kampen for et bedre klima.

www.skogselskapet.no

Kilde til livskvalitet

Hva er din kilde til livskvalitet i dag?

Jeg er sikker på at med ti lesere av denne lederen, er det ti ulike kilder til livskvalitet, men hver enkelt kilde er den rette for deg denne dagen. Det er det viktigste.

Det å ha kilder som gir livskvalitet er viktig for oss som mennesker. Det gir oss krefter, overskudd, glede og optimisme. For meg er det få ting som er bedre enn å gå til vannkilden, som jeg vet om et sted på Sørlandet, og fylle koppen eller kannen med friskt, rent, klart og kaldt vann. Hemmeligheten rundt kildens beliggenhet gir for meg også vannkilden et snev av eksklusivitet.

Kanskje har vi blitt mer bevisste på hvilke kilder som er viktige for oss nå i koronatiden, fordi vi ikke har hatt mulighet til å bruke de vanlige kildene våre de siste månedene på grunn av pandemien. Eller kanskje nettopp pandemien har gjort at du har funnet nye kilder til livskvalitet under denne spesielle perioden.

Skogselskapets visjon er at «skogen skal være en verdifull kilde til livskvalitet for alle mennesker». En omfattende og flott visjon, samtidig som den er konkret. Jeg gleder meg til, sammen med resten av skogselskapsfamilien, å tydeliggjøre vår visjon i konkrete handlinger innenfor satsingsområdene:

- Skog og helse
- Skog og klima

Jeg ønsker at flere barn og unge skal bli glade i skogen gjennom kunnskap om skogen og bruk av skogen, fordi jeg er sikker på at skogen da vil bli en god kilde til livskvalitet for dem nå og senere i livet.

Jeg kjenner på en stolthet over alt jeg hører fylkesskogselskapene driver med av ulike aktiviteter. For meg er dette gode eksempler på at det legges til rette for at skogen skal være den verdifulle kilden til livskvalitet som vi ønsker. Uansett om en har vokst opp med skogen som nærmeste nabo eller laget sin første seljefløyte denne våren.

Mitt faglige skogengasjement fikk jeg i møter med brennende engasjerte skogfolk fra hele verdikjedens bredde, der skogens muligheter og skogens utfordringer ofte gikk hånd i hånd. Men engasjementet jeg møtte var så stort at det smittet over på meg, det er jeg glad for.

Skogens kilde til livskvalitet for meg er på mine joggeturer, på stier mellom trærne, eller på en stubbe med kaffekoppen i hånda på et hogstfelt som nettopp er hogd – å sitte der å følge med på maurens travle hverdag og reflektere over livets store og små spørsmål.

Skogen rommer et mangfold av kilder til livskvalitet, som skogens venner skal vi vise disse frem for flere gjennom den store skogselskapsfamilien.

Med ønske om en riktig god jul og et godt nytt år! 🍀

Lina Edemolle Holten

Koronaens påvirkning

2020 ble annerledesåret ingen hadde sett for seg i forkant. Mye kan tyde på at utsiktene for 2021 dessverre kan ligne mer på et nytt annerledesår enn et normalår ala 2019. Hvordan påvirker dette oss og hva kan vi gjøre for å takle det best mulig?

KOMMENTAR: TRYGVE ENGER

HVA SKJEDDE OG HVORDAN HAR VI HÅNDTERT DET SÅ LANGT?

Den 12. mars 2020 ble de strengeste tiltakene i fredstid iverksatt av myndighetene i Norge. Dette innebærer blant annet stengte barnehager, skoler og kirker. Vårt land og hele verden er i større eller mindre grad påvirket av covid-19. Fortsatt kan ingen i

dag svare på hvor omfattende eller langvarig dette faktisk blir på tross av et intenst arbeid med vaksiner og annet. Men alle kan se at konsekvensene og ringvirkningene har blitt og fortsatt kommer til å bli betydelige.

Samtidig er det håp – vi vet det vil bli bedre, og det vil garantert komme en tid hvor krisen går over. Vi må fortsatt kjempe oss gjennom i en felles dugnad og mobilisering som krever både mot og politisk lederskap.

Denne krisen viser i stor grad betydningen av et fellesskap og det at alle bidrar i en nasjonal dugnad. **Og den viser hvorfor skogen alltid har vært viktig og ikke minst – hvorfor skogen blir enda viktigere for oss fremover.**

SELV SKOGSELSKAPET OG SKOGEN BLE PÅVIRKET

De endrede rammevilkårene har resultert i at Skogselskapet har omprioritert og tenkt alternativt og nytt. Vi bruker nye kanaler

og metoder for å nå bredere ut med våre budskap. Vi utvikler nye prosjekter og setter skogen på agendaen i flere sammenhenger.

For nettopp i en tid som dette blir også skogen en ekstra viktig kilde til livskvalitet. Skogselskapet bruker ressurser på å motivere og inspirere barn og unge, ja allmennheten til å bruke skogen ekstra mye i denne surrealistiske perioden. Til

Illustrasjonsfoto: Robert Bye/Unsplash

trening, helse og rekreasjon – for å lade batteriene og hente nye krefter – både fysisk og psykisk.

Årets hjemmepåske 2020 – for alle! – ble den første store prøvelsen og medførte at langt flere benyttet skogen som rekreasjons- og turområde og dette spesielt i bynære strøk. Situasjonen viser med all tydelighet hvor privilegerte vi er i Norge som kan benytte store skogsområder

uten å risikere å komme for tett på hverandre. Kontrastene er store til andre land som tvinger befolkningen i husarrest, mens man her i landet blir oppfordret til å gå tur og komme seg ut i skog og mark.

Skogselskapet lanserte en egen påskekonkurranse på nett for å stimulere til aktivitet og opplevelser i skog og natur. Dette er videreført i skolekonkurransen TreOmTre. Videre utviklet vi ulike konsepter tilpasset for hjemmeskole og tilknyttede aktiviteter. Et positivt resultat av situasjonen er at vår økte digitale satsing på nettsider og sosiale medier, med tips og råd, opplegg for →

digitale skoleskogs dager med mer har nådd ut til svært mange og har gitt mye positiv oppmerksomhet og gode tilbakemeldinger. Videre har en bratt læringskurve og ny erfaring med Teams og andre videomøter gitt en større fleksibilitet med tanke på møtevirksomhet og visket ut lange geografiske reiseavstander. Og for alle dere med hjemmekontor og frustrasjon over stengte treningssentre eller annet så minner vi en ekstra gang om at – skogen er åpen 24/7, hele året! Det kan ikke gjentas for ofte.

Så åpnet skolene igjen og vi har i den perioden vi nå har bak oss prioritert skoleskogs dagene ekstra høyt da disse enkelt kunne tilpasses smittevern hensyn og ga en viktig tilleggsdimensjon til skoleverket og elevene i en ellers krevende og spesiell situasjon. Resultatet er oppløftende med hensyn på at det er gjennomført et betydelig antall skoleskogs dager rundt om i landet i høst, om enn i noe mindre omfang målt i antall elever pga. begrensningene i antall elever innenfor hver klasse/kohort.

Med tanke på å engasjere ungdom og rekruttere flere til sektoren i disse tider kan det nevnes en ting som er helt sikkert – og det er at det går an å gjøre ungskogpleie og plante skog til våren og sommeren. Skogselskapet engasjerer seg derfor i disse

dager ekstra i dette arbeidet blant annet med å bidra til flere gode ordninger for dette. Se for øvrig egen omtale av dette på side 18 i bladet.

Hva vil så skje fremover? Mye er usikkert og bare tiden vil vise. Men en ting er sikkert – med begrenset mulighet for utenlandsreiser i den nærmeste fremtid vil skogen og norsk natur fortsatt bli benyttet nasjonalt i langt større grad enn på mange år. Sannsynligvis vil en stor del, og i tillegg nye grupper, nå få oppleve skogen som en verdifull ressurs – for helse, rekreasjon og friluftsliv.

Erfaringsstallene bekrefter dette i stor stil. Samtidig som den gir grunnlaget for et bærekraftig, godt drevet skogbruk og en fornybar ressurs. Nettopp det at vi har og får reisebegrensninger gir også muligheter. ***Vi kan nok en gang slå fast at skogen er en viktig del av løsningen – hold ut, det vil bli bedre. Og ta en tur til skogs!***

ALLEMANSRETTEEN – OG ANSVARET SOM FØLGER MED ...

Allemansretten står som kjent sterkt i den norske folkesjelen. Og aldri før har vel flere tenkt på muligheten av å benytte denne – som følge av koronarestriksjonene og begrensningene knyttet til utenlands- og fritidsreiser. Skogselskapet synes det er flott at så mange kommer seg ut i skog og natur, men som Skogens vokter har vi samtidig slått et ekstra slag for det ansvaret og de pliktene som denne rettigheten faktisk har med seg.

Allemansretten ble en del av lovverket gjennom Friluftsloven i 1957, og den gang var friluftslivet i all hovedsak knyttet til fottur og plukking av sopp og bær. Siden det har friluftslivet endret og utviklet seg på ulike måter; stisykling og

hengekøyer er den store trenden blant mange i dag for å nevne et par eksempler.

Endringene og ikke minst det at så mange nye grupper nå tar turen ut i skog og mark er gledelig sett ut i fra både et helseperspektiv, miljøperspektiv knyttet til kortreist ferie og det at naturen benyttes som arena. Samtidig medfører dette en økt belastning knyttet til slitasjeskader og miljøutfordringer i sammenheng med at store grupper reiser ut fra de samme utfartsstedene og oppsøker de samme attraksjonene etc.

For å begrense mulige skadevirkninger på sårbar natur og dyreliv samt sikre gode friluftslivsopplevelser for alle er det derfor viktig med informasjon og gjennom dette kunnskap. Videre hensiktsmessig tilrettelegging av mye brukte friluftslivsområder og et godt samarbeid mellom friluftslivsorganisasjonene, grunneiere og andre involverte parter.

Skogselskapet arbeider fortløpende med dette temaet og har en god dialog med de ulike aktørene. I tillegg legger vi stor vekt på å kurse og informere allmennheten og skolebarn om det ansvaret som følger med allemannsretten og verver stadig nye skogbrannvoktere i stor skala som et forebyggende tiltak.

I denne sammenheng kan også nevnes at Skogselskapet har igangsatt et eget prosjekt med målsetning om å kartlegge effekter av den økte bruken av utvalgte friluftslivsområder – som følge av koronarestriksjonene. Hvordan sikre best mulig informasjon, tilrettelegging, kanalisering etc. for å begrense mulige skadevirkninger av økt press på utvalgte områder. Herunder sikre at de nye brukerne av

skog og natur blir glade i denne, tar vare på den og fortsetter å praktisere et friluftsliv også etter at koronaviruset har lagt seg.

Skogselskapet skal fortsette å fronte allemannsretten og at skogen og naturen brukes. Samtidig er vi opptatt av at ansvaret og pliktene som følger med denne retten løftes fram og etterleves på en god måte. Plikten til å ferdes sporløst og ikke gjøre unødig skade på terrenget eller forstyrre dyrelivet, gjelder alltid når vi ferdes i naturen. **Ha en god tur, vis hensyn og nyt naturen.**

OPPSUMMERT I RELASJON TIL SKOGEN

Vi opplever at koronatiden har gjort allmennheten og ikke minst nye brukere av skog og natur enda mer oppmerksomme på og glade i skogen.

Vår oppfordring er klar: Bruk skogen! Den er åpen 24/7, den har plass til alle, kan legge til rette for god avstand og den kan tilby verdens beste luftreanseanlegg! Men vis hensyn og husk at allemannsretten følges av et ansvar og et sett med plikter til skånsom ferdsel.

Vi kan garantere for at en tur i skogen gjør godt for både den psykiske og fysiske helsen!

Takk for at du støtter vår virksomhet som skogens vokter – ta turen ut og gled deg over skogens mangesidige betydning! 🌿

PÅ KORONAVIS: Den nye styrelederen deltok, som en del andre, på landsmøtet via skjerm. De som var til stede satt langt fra hverandre.

Landsmøte i koronafORMAT

4. november kunne ordfører Hans Olav Lahus endelig erklære Det norske Skogselskaps Landsmøte 2020 for lovlig satt. Møtet var utsatt fra mai hvor usikkerheten knyttet til koronasituasjonen var enda høyere.

TEKST: TRYGVE ENGER / TORE MOLTEBERG

Dette var dermed det første landsmøtet i Skogselskapets historie gjennomført i «koronafORMAT», dvs. 50/50 fysisk og digitalt. Fysisk for 23 personer på Quality Airport Hotel, Gardermoen og tilsvarende digitalt rundt omkring i landet. Tradisjonen tro ble det sendt en hilsen til Det norske Skogselskaps høye beskytter H.M. Kongen. Svar fra Slottet innkommene på dagen.

Styreleder Randi Dille holdt en innledning og kom med overordnede betraktninger for selskapet. Videre ga administrerende direktør Trygve Enger en presentasjon av hovedsaker, aktiviteter og prosjekter fra virksomheten i perioden som er tilbaketrukket. Deretter ble det gitt noen forventninger og prioriteringer for tiden vi står i og har foran oss. Årsmelding for årene 2018 og 2019 ble presentert og godkjent. Tilsvarende ble regnskapene for de to årene presentert, revisorgodkjent og uten spesielle merknader fra kontrollkomiteen. Medlem av valgkomiteen Ole Brække redegjorde for

valgkomiteens innstilling. Samtlige foreslåtte kandidater ble enstemmig valgt, og styret i Det norske Skogselskap består etter valgene av:

Leder: Line Henriette Holten

Nestleder: Lars Henrik Sundby,
Skogselskapet i Oslo
og Akershus

Styremedlemmer: Simen Gjølsvåg, NIBIO

Anders Hals,
Skogselskapet i
Buskerud og Telemark

Terje Kolstad,
Skogselskapet i Møre
og Romsdal

Tonje Refseth, Norsk
Friluftsliv

Rannveig Kristiansen,
Skogselskapet i
Trøndelag, (ans.repr.)

Avslutningsvis takket styreleder Randi Dille de avtroppende styremedlemmene nestleder Bernt-Håvard Øyen, styremedlem Mette Kinderås og Halvard Bakka og kontrollkomiteens avtroppende leder og medlemmer.

Ordfører rettet en stor takk for innsatsen til Randi Dille, før Trygve Enger takket både styreleder og avtroppende styremedlemmer for konstruktivt og godt samarbeid.

Skogselskapet takker for innsatsen som de tillitsvalgte har bidratt med – og ønsker velkommen til det nyvalgte styret. 🍃

LINE HENRIETTE HOLTEN NY STYRELEDER I DNS

Landsmøtet i DnS valgte enstemmig Line Henriette Holten til ny styreleder.

Det er en motivert og ydmyk person som tar over ledervervet i den ideelle medlemsorganisasjonen.

TEKST: TRYGVE ENGER / TORE MOLTEBERG

Line Henriette Holten har 12 års erfaring fra Stortinget med sete i Energi og miljøkomiteen og Næringskomiteen og 6 år som Stortingets visepresident. Hun har representert Østfold, et tradisjonelt industrifylke med hjørnesteinsbedrifter i verdensklasse innen trevirke, som hun fulgte tett i sine år på Stortinget og som vekket hennes engasjement for skogens fantastiske og mangfoldige muligheter. Hun fikk gjennomslag i et forlik for at regjeringen skulle levere Skogmeldingen og ble saksordfører for denne.

Holten er glad i skogen, fordi den gir ro og krefter.

– Tusen takk for den tilliten som landsmøtet har vist meg. Jeg gleder meg til å jobbe sammen med styret og administrasjonen til skogens beste, kvitterte Holten etter at hun var valgt.

– For mange er skogen en viktig kilde til livskvalitet, for andre verdiskaping. Jeg gleder meg til å bli en del av den store skogfamilien og vise frem skogen til barn og unge, fremsnakke skogens mangfoldige betydning overfor myndigheter og legge til rette for et bærekraftig skogbruk, fortsatte hun.

Det norske Skogselskaps direktør Trygve Enger sier det er en stor glede å ha fått Line Henriette med på laget. – Hun har gjennom sin periode på Stortinget med all tydelighet snakket skogens sak med et stort engasjement, blant annet som saksordfører ved utarbeidelsen av den nye Skogmeldingen. Hun har stor tillit både i skog- og tresektoren og i andre miljøer og vil i så måte være en viktig brobygger og døråpner for Skogselskapet i tiden fremover, sa Enger 🍃

STYRELEDER: Vår nye styreleder har en visjon om at barn og unge skal bli glad i skogen. –Skogselskapet har en unik og opparbeidet posisjon her, sier hun.

SIRKEL: Så mange skogselskapsansatte på rekke får ikke plass på et vanlig bilde. Karl Henrik Berke tyr til moderne teknologi, svinger seg rundt og fanger alle i 360 graders omkrets.

Skogselskapets ansatte på samling

I midten av oktober ble det gjennomført en egen samling for ansatte i Skogselskapet på Bøkevangen, Prestebakke i Østfold. Hovedtema for møtet var «Tilrettelegging for lavterskel friluftsliv».

TEKST: TRYGVE ENGER / TORE MOLTEBERG **FOTO:** MAY-SYLV I SKINNERLIEN

Samlingen var selvsagt tilpasset til koronasituasjonen med nødvendige smittevern hensyn og dette var i seg selv et viktig tema for læring og erfaringsutveksling.

SKOLESKOGDAGENE TREFFER

Det kanskje viktigste tiltaket vi gjør i Skogselskapet er å invitere skoler ut på skoleskogdag; da når vi alle. Men vi kan spørre oss om vi treffer godt nok med våre opplegg. For å få en vurdering av skoleskogdager som tiltak i skolen, var rektor Borghild Johanne Øby fra Kirkeng skole i Rakkestad invitert til samlingen.

Denne skolen har hatt et mangeårig samarbeid med Skogselskapet i Østfold. Ifølge henne passer Skogselskapet perfekt inn i fagfornyelsen med Folkehelse og livsmestring, Demokrati og medborgerskap og Bærekraftig utvikling som temaer. Gjennom skoleskogdager gir vi kunnskaper, mestring og opplevelser samtidig som elevenes overskuddsenergi får utløp. Skoleskogdager kan være

BIOENERGI: Deltakerne fikk også med seg en omvisning på Skogselskapets eiendom i Østfold, her på flisterminalen.

heldags for flere klassetrinn, eller mer kortvarige for enkelttrinn. Begge deler fungerer godt for Kirkeng skole. De gode tilbakemeldingene og erfaringsutvekslingen ga en fin motivasjon for å videreføre vårt vellykkede opplegg med skoleskogdager også i tiden framover.

NY KOMMUNIKASJONSSTRATEGI

For at vi bedre skal nå ut med Skogselskapets budskap har styret i DnS etterspurt en ny kommunikasjonsstrategi. Som innledning til dette arbeidet var markeds- og kommunikasjonsjef i Norges Jeger- og Fiskerforbund Håvard Skjerstad Andersen invitert for å snakke om «Bedre og mer effektiv kommunikasjon». På møtet ble det etablert en arbeidsgruppe av ansatte i Skogselskapet som skal utarbeide et forslag til ny kommunikasjonsstrategi. De tre er Anita Sæterøy, Vestfold, May-Sylvi Skinnerlien, Oppland og Kjersti Aurora Kolstad, DnS. Arbeidet

TILBAKEMELDING: Rektor Borghild Johanne Øby fra Kirkeng skole i Rakkestad delte sine erfaringer med Skogselskapets skoleskogdagtilbud.

og prosessen vil bli gjennomført i tett samarbeid med ansatte og tillitsvalgte. Vi kommer tilbake med mer info om opplegget på nyåret.

PRESTEBAKKE SKOG

Avslutningsvis fikk vi en omvisning på deler av Skogselskapet i Østfolds skogeiendom. Eiendommen er en aktivt og godt drevet skogbrukseiendom og den brukes blant annet til gjennomføring av skoleskogdager, men er også base for Skogselskapets biobrenselvirksomhet. Denne består av en terminal for produksjon og lagring av brenselstis. 🌿

STRUTTER: Det krever kunnskap og innsats å få fram så vitale og velformede juletrær som dette.

Kunsten å dyrke vakre juletrær

Midt i den mest hektiske tida tok Skogselskapet i Trøndelag turen til Giskås Øvre (250 moh) i Ogdal og fikk en grundig befaring i de flotte juletre-feltene. Det tok ikke lang tid før førjulsstemninga var på plass. Det er noe med den lukta av ny-hogde edle trær.

TEKST OG FOTO: RANNVEIG KRISTIANSEN, SKOGSELSKAPET I TRØNDELAG

Birgit Giskås er tredje generasjons juletre dyrker på gården. Fjerde generasjon er med på salg. Hun har nok fått interessen med både i blodet og i morsmelka da foreldrene Turid og Jostein er lidenskapelig opptatt av å dyrke vakre juletrær. Hvert enkelt tre følges nøye opp og ses på som individer med ulike

behov. Trærne overvåkes både når det gjelder sykdommer og insekter, og de skal ha riktig næringstilgang. Hvert år suppleres feltene med toårige pluggplanter av ulike sorter og provenienser

på det 50 dekar store arealet. Normal omløpstid er 8-10 år, mens enkelte trær hogges senere. På den måten har de hele tiden et rikt utvalg i alle fasonger og størrelser!

OVER 60 ÅR I BRANSJEN

Jostein Giskås er livsvarig medlem i Skogselskapet og er i ordets rette forstand skogens mann. Med egen sag på gården og en stor interesse for treverk har skogressursen vært sentral på gården. En interesse han nok fikk fra sin far. Jostein og Turid planta den første edelgranplanten i utmarka på Giskås i 1968. De første juletrærne ble høstet i ordinære plantefelt, fraktet med en grå Ferguson og solgt på torget på Steinkjer i 1959. De første edelgranene ble solgt i Trondheim i 1978.

SELVHOGST OG SALG

Giskås selger sine juletrær kun i Trøndelag. I tillegg til de som selges engros, står familien og selger på Steinkjer, på City Syd og Valetinlyst i Trondheim. Ønsker man å hogge juletreet sitt selv, ja så er det også selvhogst på Giskås. I tillegg holder Birgit kurs i kransbinding og selger både kranser og natur-materialer. Edelgransorter som benyttes til pyntegrønt er Nobelgran, Koreana og Veitsji. I plantasjene rundt gården finnes mange forskjellige treslag. Her kan nevnes vanlig gran, nordmannsedelgran, fjelledelgran av ulike sorter og vanlig furu. I nærheten av husa har Skogfrøverket etablert et forsøk av fjelledelgran med materiale som skal inn i det videre avlsarbeidet for juletreproduksjon. Om ikke lenge skal sluttrevisjon gjennomføres og utvalg tas.

KORTREIST FRØ

Det som er ekstra spennende er at Jostein og Turid høstet frø fra

HØYSESONG: Turid, Birgit og Jostein Giskås har travle dager med juletresalg i disse dager.

fjelledelgran (proveniens Stange) på egen eiendom tidlig på 70-tallet. Turid husker veldig godt at de første frøene ble sådd. Pottebrettene ble plassert i fjøset og de var spente på hva som kom opp. Senere var Steinar Fjesme på planteskolen på Skjerdingsstad med i foredlingsarbeidet og produserte oppplanter fra frøene på Giskås. Nå høstes særs fyldige og flotte fjelledelgrantrær fra egne frø til de trønderske stuer. Det kan de være stolte av!

Juletrekunder er som kunder flest, de er krevende. Noen er oppatt fasong, noen av farge, lukt, størrelse, fyldighet, pris og så videre. Som produsent må man sørge for å ha noe til alle og enhver.

Mens vi gikk der og snakka om hvordan vakre juletrær produseres, dura motorsaga jevnt og juletrær ble pakket og klargjort for leveranse neste dag. Tusen takk for oss! 🌿

TREKULLPRODUKSJON:

Torkil Ausel vakter på at ikke mila skal ta fyr.

Kullmile i Holt

Rundt i skogene på Sørlandet er det fullt av steder der vi finner rester etter kullmiler. Lokalt kalles dette kullbonner. I høst har en stor flokk med entusiaster tatt opp igjen en gammel tradisjon i tilknytning til virksomheten på Næs Jernverksmuseum.

TEKST OG FOTO: KÅRE HAUGAAS, STYRELEDER I SKOGSELSKAPET I AGDER

Mest sentralt har de to pensjonerte lærerne ved Holt Landbruksskole, Peder Vaaje Hegland og Gunnar Halvard Seland stått, sammen med Torkil Ausel fra museet.

Peder holdt både grunn og tømmer. Både han og Gunnar Halvard har forresten stått i spissen for to slike mileprosjekter tidligere også. Med seg hadde de folk fra museet, og ikke minst mange

interesserte fra store områder, også fra nabofylket i øst. Rett og slett en real dugnadsinnsats.

STOR INTERESSE

Først var det å klargjøre bakken og underlaget, og så ble veden stablet opp så tett som mulig. Denne gangen ble det bare brukt tørrgran, men i gamle dager ble nesten alle slags treslag brukt. Deretter ble mila pakket, først med granbar og jord oppå, og lagt inn styrekanaler for luft og satt opp pipe. Fagfolk i gamle dager ville nok ha brukt andre ord på dette arbeidet,

RØYK: Riktig farge på røyken var viktig.

for alle prosessene hadde nok sine dialektuttrykk.

Det var folksomt og god stemning under opptenningen. Og i de 3-4 dagene mila brant var det stadig folk innom for å se til mila, og prate med de kunnskapsrike vaktene. Ekstra trivelig var det med besøk av skoleklasser, og ikke minst eldre som kanskje kunne minnes lukta av milebrenning rundt i jernverkets sirkumferens.

DRØY JOBB, UDRØYT PRODUKT

Denne mila var en del mindre enn det som var vanlig i gamle dager. Da ble det brukt rundt 80 m³ med tømmer, og det heter seg at det gikk med 120 dagsverk på å bygge og brenne ei slik stor mile. Kullet fra ei mile holdt til to dagers forbruk i masovnen på jernverket på Nes. Mange har drømt om å se hestene og kjørekarene som kom fra omkringliggende bygder med kullet de var forpliktet til å levere til Verket. Sikkert var de svarte og lukta fælt også, for det gjorde iallfall Peder og Gunnar Halvard, og alle de dyktige medhjelperne rundt kullmila på Hegland i Holt.

Næs Jernverksmuseum, som ligger i nåværende Tvedestrand kommune, er verdt et besøk både på nett og i virkeligheten. Det er utrolig mye spennende å se der, og omviserne er svært dyktige. 🌿

«Frendar feirar skog»

Historia om skogplantarutvekslinga mellom Island og Noreg.

Det er no fire år sidan det vart skrivi om boka i «Skog og miljø». Mykje har skjedd sidan da, boka er ikkje enno komen ut, men manus på islandsk er klart.

Pådrivaren til bokarbeidet var tidlegare leiar i DnS, Johan C. Løken, han knytte kontaktar til ambassadane, faghistoriske miljø ved UIO, Skogbruksmuseet og andre. Løken gjennomførte et seminar med brei deltaking 16. 18. august 2017, dette drog opp linene for arbeidet vidare. Det vart peika ut ein bokkomite med Johan C. Løken som leiar og Brynjolfur Jonsson, adm.dir. i Skogrektarfelag Islands som nestleiar. Få månader etter seminaret døydde Johan C. Løken. Arbeidet stoppa opp frå norsk side.

Skogrektarfelag Islands tok initiativet, og engasjerte professor Oskar Gudmundsson ved Snorresenteret i Reykholt til å skrivi boka. Titelen er «Frendar feirar skog». Det blir til saman 300 sider, 150 sider på kvart språk, slik at motstående sider med same innhald blir på kvart sitt språk. Det vert mykje billete. Prisen blir 400 kr.

Det vert tre hovudbolkar: Historisk Overblikk, tusen år frendefolk, frå Harald Hårfagre til i dag.

Kulturreiser – byttreiser, 1949 – 2 000, forteljninga om dei 16 byttreiserne blir hovudbolken.

Frendefolk står saman, frå 2000 til vidare framtid.

Det er nå sterkt behov for at me som arbeider med boka i dei to landa kan treffast, det skal skje så snart smittesituasjonen gjer det mogleg. Målet er å gje ut boka i løpet av 2021.

Det me ønskjer nå, er å sei frå om at boka kjem, at det blir ei praktbok som blir interessant og som vil høve godt som gåve. Me ønskjer også stoff til boka, ikkje minst foto, som kan serndast til underteikna. Og så ønskjer me at de vil hjelpe til med å framsnakke boka slik at mange vil få lyst til å kjøpe, og slik at dei me har søkt om pengar seier ja.

Med helsing frå bokkomiteen

Hans Fr. Lauvstad (tlf. 4789 8424/e-post: ha-fredr@online.no)
Ørnulf Kibsgaard (tlf. 48059859/e-post: ornkib01@online.no)

TEKNOLOGI: Atilla Haugen demonstrerte bruk av bi drone ved ungskogpleie. Foto: Ronja Wilmannstøier/ Allskog

Rekrutterings- skogdager som tradisjon?

Det blir fort det med to år på rad, gode erfaringer og tilbakemeldinger. Via Prosjekt Tilvekst gikk Skogselskapet i Trøndelag og WoodWorks sammen med Allskog og lokalt skogeierlag om arrangementet.

TEKST OG FOTO: SKOGSELSKAPET I TRØNDELAG

Til Rogstadmarka ved Støren kom 100 elever og lærere fra 10. klasse ved Rennebu, Støren, Selbu og Tydal ungdomsskoler samt naturbruksklasser fra både Øya og Skjetlein videregående skole. Her fikk de demonstrert bruken av drone til ulike skjøtselstiltak i skogbruket, hvordan en planlegger en skogsdrift med riktige miljøsyn og hvorfor vi utfører ungskogpleie samt hvilken effekt det har. Videre ble de selv sagt føret opp med pølser, wienerbrød, kaffe, saft og en masse informasjon om hva skog og tre har å by på. Her fikk ungdommen en masse inntrykk som bør kunne motivere til å tenke videre utdanning og karriere innen skog- og trebruk.

FØRING: Elevene ble føret godt med både mat og kunnskap.

FORNØYDE ELEVER

– Det er kjempebra at dager som dette arrangeres, sier elevene Ola Hatvik Løkslett, Lena Marie Storslett Hansen og Runar Slettun Hovin. De går alle i 10. klasse på Rennebu barne- og ungdomsskole. Her har vi blant annet lært om hvordan man kan gå frem med drone for å se hvor man kan hogge. For eksempel må man ta hensyn til steder for hekking. Vi har også lært om ting som tynning av skog og ungskogpleie, forteller elevene. Vi får et innblikk i skogbruket og det er veldig interessant, sier de tre elevene til journalisten fra Trønderbladet.

NÆRINGA SER VIKTIGHETEN AV REKRUTTERINGSARBEIDET

– Vi ønsker nemlig å sette lys på viktigheten av rekruttering i skogbruket. Vi i Allskog og rekrutteringsprosjektet «Prosjekt Tilvekst» ser at vi om 10 år har behov for 100 lærlinger innen skogfaget til å ta ut skogen for å møte behovet i Norge. Det er et generasjonsskifte på gang, og vi trenger flere kloke hoder som tenker på skog. Det er ingeniører,

biologer, fagarbeidere og programmerere. Derfor må vi fange interessen tidlig og vise oss frem, med rekrutteringsskogs dager som dette. Vi vil synliggjøre mulighetene innen næringa og vise frem bredden, sier skogbruksleder Ronja Willmannsøien og seniorrådgiver Audun Otterstad i Allskog.

VISER TEKNOLOGI OG KUNNSKAP I PRAKSIS

– Alle ledd av verdikjeden henger sterkt sammen. Vi må derfor ha fokus på å styrke kompetansen og bidra til å sikre tilstrekkelig rekruttering i hele næringen. Det er mangel på arbeidskraft både innen forvaltningsområdet og industrien. Underskuddet på arbeidskraft vil bli større om vi ikke gjør tiltak. Prosjekt Tilvekst skal bidra til å etablere gode nettverk og sette rekruttering på dagsorden. Elevene som deltar på denne type arrangement har gjennom sine valg allerede vist at de har en interesse for næringen og fagområdet. Vår oppgave blir dermed å skape en motivasjon for å gå videre med en utdanning og karrierevei som skog- og trenæringen har behov for, sier prosjektleder Asgeir Murvold i Skogselskapet/WoodWorks.

– Det beste med slike dager er å få vist frem teknologi og kunnskap i praksis, ikke bare snakket om det. Og det beste med å jobbe i skognæringen er å praktisere ute i naturen, det er en enighet om det på tvers av alle yrkesgruppene som jobber hos oss, avslutter Otterstad. 🍃

Skogselskapet vil gi flere sommerjobb i skogen

JOB:U betyr sommerjobb for ungdom i skogen. I flere år har ungdommer rundt om i landet, drevet ungskogpleie. Nå vil Skogselskapet gi enda flere enn tidligere mulighet til en sommerjobb ute i naturen, som man blir sprek av.

TEKST: MAY-SYLVI SKINNERLIEN

Sommerjobben går ut på å jobbe ute i skogen i tre uker, etter å ha tatt et to dagers kurs med ryddesag. Et arbeidslag består av en leder og 4-6 deltagere. Flere steder har deltagerne fått

faglige avbrekk i form av å besøke andre deler av skogbruket. På denne måten får de bedre innblikk i og kontakt med næringen, som de forhåpentligvis vil studere og jobbe i senere.

PROSJEKTLERER:
I Hedmark er det Lars Erik Rønningen som har holdt i prosjektet. Foto: Stein S Eide, NRK.

FØRSTE MØTE MED ARBEIDSLIVET

For noen ungdommer er dette første møte med arbeidslivet. Det igjen betyr at det ikke bare er skogbrukskunnskap som skal strømme ungdommenes vei, men også hvordan forholde seg til arbeidstider og arbeidsgivere.

– Men det er utrolig artig å se utviklingen ungdommene har på bare to uker. Både på hvor godt arbeidet utføres og hvilket syn de får på skogbruk, sier Karl Henrik S. Berke prosjektleder JOB:U i gamle Buskerud (Modum kommune).

Vi rigger oss nå til å kunne lyse ut sommerjobbene sammen med de interesserte kommunene.

RESPONSEN I FJOR VAR STOR

– I 2020 hadde vi 50 ungdommer i sving fordelt på 7 kommuner i gamle Hedmark. Det var de færreste av dem som hadde sett ei ryddesag før, men de fikk

JUNGEL: Hermann Mielke hadde sommerjobb med å rydde i den altfor tette ungsbogen. Foto: Karl Henrik Skinstad Berke.

ungskogpleid over 1600 dekar, sier prosjektleder JOB:U Hedmark, Lars Erik Rønningen.

– I tillegg hører vi at enkelte som var med på prosjektet i 2019, nå hadde sommerjobb med ungskogpleie hos private skogeiere utenfor prosjektet. Vi har også ungdommer som har vært med i år som har fått mulighet til å drive med ungskogpleie ut barmarkssesongen 2020, i påvente av førstegangstjeneste.

FOR FYSISK AKTIVE

Denne jobben passer for de som liker å gjøre fysisk arbeid og være ute. Det er viktig at de som søker er klar over at det er en fysisk jobb som kan gi litt uvante «vondter» her og der, men etter en fullført arbeidsperiode på x antall uker, kan vi garantere at den enkelte er i bedre fysisk form enn da han eller hun startet.

Følg med på www.skogselskapet.no for stillingsutlysninger. 🌿

HVA ER UNGSKOGPLEIE?

Ungskogpleie er rett og slett lusing mellom trærne som skal bli store. Hvis du har prøvd å så gulerøtter uten å luke, blir gulrøttene små. Det samme gjelder trærne, de blir større hvis vi pleier litt rundt de. Men når man driver med skog, må det litt mer utstyr til for å luke enn bare et par hansker.

Tips til romjulstur i skogen

Når jula senker seg og gavene er pakket opp, er det tid for å spille spill og gjøre morsomme ting ute i skogen. Kanskje disse tipsene kan gi en ekstra motivasjon for hele familien til å komme seg ut. God skogstur!

TEKST: MAY-SYLVI SKINNERLIEN

FOTO: KARL HENRIK SKINSTAD OG MAY-SYLVI SKINNERLIEN

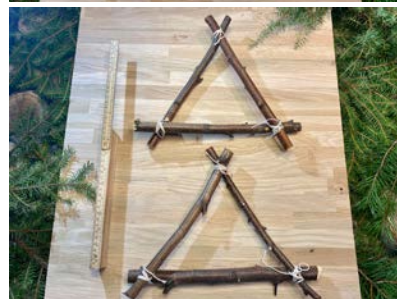

TENN BÅL

Finn en egnet plass, og kos deg med varmen og knitringen. En viktig bålvetregel er å huske å slokke bålet før du går fra det.

Slik gjør du det:

1. Legg kubbene i en laftet firkant.
2. Krøll avispapir i midten og legg på bark, flis eller små tørre pinner for at det lettere skal begynne å brenne.
3. Legg etter hvert på mer ettersom bålet kommer i gang.

LAG EN JULESTJERNE AV TREPINNER DU FINNER PÅ SKOGSTUREN

Pinner kan bli til mye. Hva med å lage en stjerne av tørre pinner?

Du trenger: 6 kvister, kniv/grensak, hysing, tommestokk/linjal.

Slik gjør du det:

- a) Bind sammen i hjørnene. Pinnene bør være like lange. Hvor stor stjerne du vil lage, velger du selv.
- b) Bind tre og tre pinner sammen. Tips, legg pinnen over og under annen hver gang.
- c) Bind de to trekantene sammen. Tips: Bruk gjerne en rød tråd og pynt med led-lyslenke.

LAG BONDESJAKK

Her kan du velge vanskelighetsgraden selv. Du kan lage et som varer en stund eller et av ting du finner i skogen der og da.

*Ta en tur ut i skogen!
Tørre kvister har du lov å ta med hjem.*

LAG NØKKELSKAP

Du trenger:

- kvister
- sag/greinsaks
- limpistol
- kroker
- drill med bor

Slik gjør du det:

- a) Ta med tørre kvister hjem fra skogstur. Størrelsen velger du selv.
 - b) Del dem opp i passe lengder.
 - c) Sett sammen med limpistol.
- Det kan være en fordel å bore hull til krokene med en drill før du monterer. Antall kroker velger du selv.

LAG ET JULETRE AV TRE

Selv om mange kaster ut juletreet i romjulen, er det kanskje nå du har tid til å lage deg et som du kan bruke til neste år.

Det er flere måter å løse dette på, ut fra hvilket utstyr du vil bruke.

Naturbrukselever i Epledal

I mange år har avgangsklassene Naturforvaltning og Agronom på KVS – Lyngdal jaktet elg på Nakkestad som blant annet innbefatter Skogselskapet i Agders eieendom. Tradisjonen tro lages det en hyggelig ramme rundt dette med overnatting i Epledal med festmiddag (av vilt). I tillegg til den praktiske jakta er det undervisning i villtforvaltning og andre relevante tema. Skogselskapet fikk i år være gjesteforeleser. Dessverre ble det ikke felt elg på denne jakt dagen, men mange ungdommer har gjennom det siste tiåret hatt sin første elg-jaktopplevelse, og mang en elg har falt på disse undervisningsjakt dagene.

Lauvprosjektet i Agder

Det jobbes på flere fronter for at mer av de gode lauvkvalitetene på Sørlandet skal utnyttes til materialer og bidra til økt verdiskaping for hele næringskjeden.

Mange viser interesse og heier frem initiativet. Denne høsten har vi blant annet hatt med oss politisk ledelse i Kristiansand kommune og skogeiere i Lillesand ut i eikeskogen.

Det er mange tegn i tiden som viser at det å sette søkelyset på å utnytte lokale resurser og spesialiteter er en riktig vei å gå. I Agder ser vi frem til å fortsette dette arbeidet.

POLITISK BÅLSAMTALE

Skogselskapet i Agder som en del av Forum for natur og friluftsliv i Agder arrangerte politisk bålsamtale under Friluftslivets uke. Fylkesordføreren og de fleste politiske

partier deltok med representanter fra fylkestinget. God mat og bål på idylliske Odderøya i Kristiansand skapte en fin ramme for gode samtaler rundt arealutfordringer knyttet til natur og friluftsliv i landsdelen.

SKOGSELSKAPET KAN KOMME TIL Å SELGE UNNA ALT PÅ SKJERDINGSTAD

Både næringsområdet, dyrkajorda og skogen kan komme til å skifte eier. Den gamle planteskolen på Skjerdingsstad blir næringspark, og en endelig reguleringsplan blir vedtatt på kommunestyremøtet i desember. Melhus Utviklingsarena har opplevd kjempeinteresse for å etablere seg i næringsparken. Det skriver Trønderbladet. Dagens eier av planteskolen, Skogselskapet i Trøndelag, eier også 90 dekar dyrkajord og ganske mye skog i Vassfjellet. Ifølge daglig leder Rannveig J. Kristiansen er det ikke tatt stilling til salg av disse arealene ennå.

– Vi avventer vedtak i kommunen, men en avgjørelse vil skje så snart arealet på planteskolen er omregulert, forklarer Kristiansen til Trønderbladet.

Skjerdingsstad planteskole ble offisielt nedlagt 1. september 2019, og all produksjon flyttet til Kvatninga i Namdalen. Men det har alltid vært sagt at skogbrukere i vårt område skal slippe å kjøre til Namdalen for å hente skogplanter. Skogplanter Midt-Norge leide anlegget på Skjerdingsstad, og opplyser at det vil bli mulig å hente ut planter her til våren også. De arbeider med å etablere et nytt fast distriktslager, og dette blir også i Melhus kommune. Plantene vil komme fra Skogplanter Midt-Norge i Namdalen, som produserer 5,5 millioner skogplanter i året.

Alt ifølge Trønderbladet.

Skoleskogdag på Linnekleppen i samarbeid med Marker skogeierlag

Skogselskapet i Østfold har i flere år hatt et godt samarbeid med Marker skogeierlag om å arrangere skoleskogdag på Linnekleppen for Marker skole og i år var intet unntak. Elevene starter dagen med en frisk spasertur på 3,5 km opp til Linnekleppen. Her står skogeierlaget klar med raske karbohydrater i både fast og flytende form. Deretter går elevene ned til en skogsbilveisnuplass hvor de griller og deltar på Skogselskapets faglige opplegg. Nytt av året var at halve klassen gikk feil i et kryss og endte opp 7 km fra skogsbilveisnuplassen. Skogeierlaget tok umiddelbart affære, stilte opp med traktor og henger og fraktet elevene trygt tilbake til resten av klassen. Gjensynsgleden var stor og humøret var på topp. Vi skulle selvfølgelig ønske at dagens høydepunkt var Skogselskapets foredrag

om skogens fortreffelighet og mangesidige betydning, men traktorturen gikk oss dessverre en høy gang. Takk til Marker skogeierlag for et godt samarbeid.

NY DAGLIG LEDER I SOGN OG FJORDANE SKOGSELSKAP

– Sogn og Fjordane Skogselskap trapper opp virksomheten sin og ansetter Ruben Rundsveen Bøtun som daglig leder i full stilling fra 1. januar 2021. Vår erfarne seniormedarbeider Svein Saure fortsetter i en deltidsstilling. Det skriver Sogn og Fjordane Skogselskap på sin hjemmeside. Ruben er 32 år, og han har bachelorgrad i skogbruk, i utmarksforvaltning og i sport management. I tillegg et årsstudium i idrett, kultur og utviklingsarbeid. Han har jobbet 3,5 år i Vestskog SA/AT Skog SA som skogbruksplanlegger og prosjektleder, 1 år som prosjektleder for Norsk Elgsenter på Evenstad, 1 år som frivillig i Lusaka, Zambia, 2 år som personlig trener i Aylesbury, England og flere somre som skogtakstmann og naturoppsyn. Fram til årsskiftet har han vært prosjektleder for frivillig skogvern i AT Skog/ Vestskog. Velkommen til Skogselskapet, Ruben!

GIR SEG I DET NORSKE SKOGSELSKAP

Trond Lohre har fått et jobbtillbud som han ikke kunne takke nei til og han starter derfor opp som arbeidende styreleder for Naturrestaurering AS fra 1. januar 2021.

Trond har vært ansatt i DnS i 10 år og har i denne perioden jobbet og vært involvert i svært mye forskjellig, alt fra økonomistyring, utadrettede prosjekter og aktiviteter til oppgaver med utvikling av organisasjonen. Han vil i tiden fremover likevel fortsette i en deltidsstilling hvor han viderefører arbeidet med økonomistyring, lønn og regnskap.

Trond har i tiden i Skogselskapet lagt ned et betydelig engasjement – og hans kunnskap, erfaring og ikke minst positive innstilling har vært av stor betydning for det Skogselskapet vi har i dag.

Det har vært en stor glede å ha Trond med på laget og få samarbeide tett med ham – du vil bli savnet! Vi takker for en fantastisk innsats og ønsker lykke til med nye oppgaver i Naturrestaurering!

NY ANSATT I DET NORSKE SKOGSELSKAP

Kjersti Aurora Kolstad er et nytt fjes man kan treffe på i Wergelandsveien (i hvert fall når hjemmekontor-tida er tilbakelagt) – eller ute på Skogselskapets arrangementer. Kjersti Aurora er 45 år, og det er interessen for og kjærligheten til skogen som har fått henne til oss.

– Jeg har hele livet elsket å være i skogen på grunn av alt livet som er der, det gir meg så mye glede, energi og ro. Jeg ønsker å bidra til at andre også kan oppleve dette. Det å jobbe som en nøytral part med fokus på kunnskap og fakta for en god forvaltning av skogen, kjenner jeg er veldig verdifullt, sier hun og forteller at hun egentlig er utdannet eiendomsforvalter og -utvikler. Hun har jobbet i 14 år innenfor dette og i tillegg har hun vært daglig leder i Fulufjellet Alpinsenter i Trysil.

I Skogselskapet skal Kjersti Aurora først og fremst jobbe med prosjekter, men også administrative oppgaver. Vi ønsker Kjersti Aurora velkommen på laget!

Tidsskrift for Skogbrug.

Udgivet af

Det norske Skogsselskab.

Nr. 11-12 NOVEMBER-DECEMBER 1920. 28. aarg.

Det offentlige forstlige forsøksvæsen

Stortinget bevilget i 1917 de nødvendige midler til opprettelse og drift av et skogforsøksvæsen, som fik sit sæte i Aas. Skogforsøksvæsenet har fornylig utsendt beretning over sin virksomhet. Ved siden av de mange forsøk som er igangsatt har allerede et par faat praktisk betydning. Saaledes er utarbeidet en ny kubiktabel for topmaalt tømmer i Glommens og Drammens vasdrag.

Skogforsøksvæsenet har endvidere anstillet undersøkelser over sommervarmens indflytelse paa skogtræernes frøsætning og frømodning i Nord-Norge. Disse undersøkelser har ledet til praktiske foranstaltninger og er saavidt interessante at de fortjener nærmere omtale.

For skogforsøksvæsenets midler er opprettet flere meteorologiske stationer og igangsatt temperaturmaalinge som ledes av Det Geofysiske institut i Tromsø. Temperaturmaalingene i 1918 og 1919 hadde godgjort, at disse sommere laa over det almindelige med hensyn til sommervarme. Efter dr. Hagem's undersøkelser utkræves der 3 aar i træk sommervarme over 10,5 for at frembringe et godt frøaar, som efter hva boringer paa skogen viser, kun indtreffer gjennomsnittlig hvert 100 aar i Nord-Norge.

Det var mange omstændigheter, som pekte i retning av, at ogsaa sommervarmen 1920 vilde befinde sig paa toppen baade av et 2-aarig, 11-aarig og 100-aarig maksimum av sommervarme. Med andre ord alt talte for at 1920 vilde bli et av de meget sjeldne undtagelsesaar, hvor de klimatiske forhold tillater en naturlig foryngelse av furuskogen i Nord-Norge. Bekjendt hermed gav skogdirektøren paa forsommeren skogforvalterne der nord ordre om at træffe forberedelse til at motta frøaaaret ved kongleindsamling og markberedning i stor stil.

I forvaltningene er der isommer drevet et intenst ekstraordinært markberedningsarbeide og statens klænganstalter skal gaa igang med klængning av furukongler i størst mulig utstrækning. Der er ogsaa opprettet ny klænganstalt i Kvæningen.

NYHETS KLIPPET

Forskere la skogbunn i barnehager. Det endret barnas immunsystem

Folk som har vokst opp på bygda, har tilsynelatende lavere risiko for allergier og andre immunrelaterte sykdommer. Det å utsettes for et mangfold av ufarlige mikrober og allergener når du er liten, ser ut til å få immunsystemet på rett kjø.

Men ingen hadde gjort en intervensjonsstudie, der forskere går inn og endrer miljøet og ser hva som skjer. Det har finske forskere gjort nå. De satte inn skogbunn, plantebokser og gressmatter i finske bybarnehager. De så at det endret samfunnet av mikrober på huden og i magen til barna. Det hadde også en effekt på immunsystemet.

– Dette støtter antagelsen om at kontakt med naturen forhindrer forstyrrelser i immunforsvaret, for eksempel autoimmune sykdommer og allergier, sier en av forskerne bak studien, Aki Sinkkonen, i en pressemelding.

75 barn mellom tre og fem år var med i studien. Undersøkelsen ble gjort ved ti barnehager. Det var to kontrollgrupper. Tre barnehager var naturbarnehager. Tre var nesten uten grøntområder. Fire barnehager var først uten grøntområder, så la forskerne på skogbunn og gress.

Skogbunnen bestod av mose, blåbærbusker, krebling og røsslyng. Forskerne satte inn plantekasser som barna fikk dyrke planter i, og ga dem torvblokker til å klatre på.

Etter en måned undersøkte forskerne om miljøendringen hadde noen effekt.

De fant at mikrobiomet på huden og i tarmen hadde endret seg hos barna som lekte i barnehagene med skogbunn. Mikrobiom er samlingen med mikroorganismer som lever i eller på mennesker og dyr.

Mikrobiomet hos barna ble mer variert. Tarmfloraen begynte å ligne mer på det forskerne så hos barna i naturbarnehagene.

Forskning.no, 4. november 2020

GJØRMEDAGEN

Skoleskogdager foregår i all slags vær, og dette kan ha vært en av årets mest gjørmete. Den fant sted i Mærradalen i regi av Det norske Skogselskap i høst. Ifølge fotograf Kjersti Aurora Kolstad var 5. klassingene entusiastiske, og de ble enda mer gjørmete utover dagen.

– Det kan hende at ikke alle foreldrene var like henrykt som oss, kommenterer hun.

HAR DU ET BILDE DU VIL DELE MED OSS?

Send det til info@skogselskapet.no Kanskje kommer det på trykk!

NORSK SKOGBRUK MED NYE NETTSIDER

På de nye nettsidene kan du som abonnent lese:

- alle nyheter i sin helhet
- alle bladene i PDF-format
- søke etter temaer

Du kan også lett gjøre endringer i ditt abonnement i ny «Min-side-funksjon».

Husk også å bestille nyhetsbrev fra Norsk Skogbruk, hvis du ikke allerede er tilknyttet vår nyhetstjeneste.

www.norsk-skogbruk.no

**ABONNERER
DU IKKE PÅ
BLADET?**

Husk at medlemmer av Skogselskapet har fast rabatt

**Juletilbud til nye abonnenter:
Kr 390,- første året**

Ta kontakt i dag: abo@norsk-skogbruk.no